

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ Νο. 1

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΗ-ΣΕΛΗΝΗ

ΛΥΣΕΙΣ

1. Διατήρηση της στροφορμής

1a	$L_1 = I_E \omega_{E1} + I_{M1} \omega_{M1}$	0.2

1b	$L_2 = I_E \omega_2 + I_{M2} \omega_2$	0.2

1c	$I_E \omega_{E1} + I_{M1} \omega_{M1} = I_{M2} \omega_2 = L_1$	0.3

2. Τελικός διαχωρισμός και Γωνιακή συχνότητα του συστήματος Γη-Σελήνη.

2a	$\omega_2^2 D_2^3 = GM_E$	0.2

2b	$D_2 = \frac{L_1^2}{GM_E M_M^2}$	0.5

2c	$\omega_2 = \frac{G^2 M_E^2 M_M^3}{L_1^3}$	0.5

2d	Η ροπή αδράνειας της Γης θα είναι το άθροισμα της ροπής αδράνειας μιας σφαίρας με ακτίνα r_o και πυκνότητα ρ_o και μιας σφαίρας με ακτίνα r_i και πυκνότητα $\rho_i - \rho_o$: $I_E = \frac{2}{5} \frac{4\pi}{3} [r_o^5 \rho_o + r_i^5 (\rho_i - \rho_o)] .$	0.5

2e	$I_E = \frac{2}{5} \frac{4\pi}{3} [r_o^5 \rho_o + r_i^5 (\rho_i - \rho_o)] = 8.0 \times 10^{37} \text{ kg m}^2$	0.2

2f	$L_1 = I_E \omega_{E1} + I_{M1} \omega_{M1} = 3.4 \times 10^{34} \text{ kg m}^2 \text{ s}^{-1}$	0.2

2g	$D_2 = 5.4 \times 10^8$ m, που είναι $D_2 = 1.4 D_1$	0.3

2h	$\omega_2 = 1.6 \times 10^{-6}$ s ⁻¹ , που αντιστοιχεί σε περίοδο 46 ημέρες.	0.3

2i	Αφού $I_E \omega_2 = 1.3 \times 10^{32}$ kg m ² s ⁻¹ και $I_{M_2} \omega_2 = 3.4 \times 10^{34}$ kg m ² s ⁻¹ , η προσέγγιση είναι ικανοποιητική αφού η τελική στροφορμή της Γης είναι το 1/260 εκείνης της Σελήνης.	0.2

3. Πόσο απομακρύνεται η Σελήνη σε ένα χρόνο?

3a	Από το νόμο των συνημίτονων, το μέτρο της δύναμης που ασκείται στη Σελήνη από την κοντινότερη σ' αυτή μάζα m θα είναι: $F_c = \frac{G m M_M}{D_1^2 + r_o^2 - 2 D_1 r_o \cos(\theta)}$	0.4

3b	Από το νόμο των συνημιτόνων, το μέτρο της δύναμης που ασκείται στη Σελήνη από τη μακρινότερη σ' αυτή μάζα θα είναι: $F_f = \frac{G m M_M}{D_1^2 + r_o^2 + 2 D_1 r_o \cos(\theta)}$	0.4

3c	Using the law of sines, the torque will be $\tau_c = F_c \frac{\sin(\theta) r_o D_1}{[D_1^2 + r_o^2 - 2 D_1 r_o \cos(\theta)]^{1/2}} = \frac{G m M_M \sin(\theta) r_o D_1}{[D_1^2 + r_o^2 - 2 D_1 r_o \cos(\theta)]^{3/2}}$	0.4

3d	Από το νόμο των ημιτόνων, η ροπή θα είναι $\tau_f = F_f \frac{\sin(\theta) r_o D_1}{[D_1^2 + r_o^2 + 2 D_1 r_o \cos(\theta)]^{1/2}} = \frac{G m M_M \sin(\theta) r_o D_1}{[D_1^2 + r_o^2 + 2 D_1 r_o \cos(\theta)]^{3/2}}$	0.4

3e	$\tau_c - \tau_f = G m M_M \sin(\theta) r_o D_1^{-2} \left(1 - \frac{3 r_o^2}{2 D_1^2} + \frac{3 r_o \cos(\theta)}{D_1} - 1 + \frac{3 r_o^2}{2 D_1^2} + \frac{3 r_o \cos(\theta)}{D_1} \right)$ $= \frac{6 G m M_M r_o^2 \sin(\theta) \cos(\theta)}{D_1^3}$	1.0

3f	$\tau = \frac{6GmM_M r_o^2 \sin(\theta) \cos(\theta)}{D_1^3} = 4.1 \times 10^{16} \text{ N m}$	0.5

3g	Αφού $\omega_{M1}^2 D_1^3 = GM_E$, έχουμε ότι η στροφορμή της Σελήνης είναι: $I_{M1} \omega_{M1} = M_M D_1^2 \left[\frac{GM_E}{D_1^3} \right]^{1/2} = M_M [D_1 GM_E]^{1/2}$ Η ροπή θα είναι: $\tau = \frac{M_M [GM_E]^{1/2} \Delta(D_1^{1/2})}{\Delta t} = \frac{M_M [GM_E]^{1/2} \Delta D_1}{2[D_1]^{1/2} \Delta t}$ Έτσι έχουμε ότι $\Delta D_1 = \frac{2 \tau \Delta t}{M_M} \left[\frac{D_1}{GM_E} \right]^{1/2}$ Οπότε για $\Delta t = 3.1 \times 10^7 \text{ s} = 1 \text{ year}$, προκύπτει $\Delta D_1 = 0.034 \text{ m}$. Αυτή είναι η ετήσια αύξηση της απόστασης Γης-Σελήνης.	1.0

3h	Με τη χρήση της σχέσης $\tau = - \frac{I_E \Delta \omega_{E1}}{\Delta t}$ έχουμε ότι $\Delta \omega_{E1} = - \frac{\tau \Delta t}{I_E}$ Η οποία για $\Delta t = 3.1 \times 10^7 \text{ s} = 1 \text{ year}$ δίνει $\Delta \omega_{E1} = -1.6 \times 10^{-14} \text{ s}^{-1}$ Αν P_E είναι η θεωρούμενη χρονική περίοδος, θα έχουμε ότι: $\frac{\Delta P_E}{P_E} = - \frac{\Delta \omega_{E1}}{\omega_E}$ αφού $P_E = 1 \text{ day} = 8.64 \times 10^4 \text{ s}$, παίρνουμε $\Delta P_E = 1.9 \times 10^{-5} \text{ s}$ Αυτή είναι η αύξηση της διάρκειας της ημέρας σε ένα χρόνο.	1.0

4. Πού μεταφέρεται η ενέργεια?

4a	Η παρούσα συνολική (στροφική κινητική και βαρυτική δυναμική) ενέργεια του συστήματος είναι: $E = \frac{1}{2} I_E \omega_{E1}^2 + \frac{1}{2} I_M \omega_{M1}^2 - \frac{GM_E M_M}{D_1}$ Από τη σχέση	0.4

	$\omega_{M1}^2 D_1^3 = G M_E$, παίρνουμε $E = \frac{1}{2} I_E \omega_{E1}^2 - \frac{1}{2} \frac{G M_E M_M}{D_1}$	
4b	$\Delta E = I_E \omega_{E1} \Delta \omega_{E1} + \frac{1}{2} \frac{G M_E M_M}{D_1^2} \Delta D_1$, η οποία δίνει $\Delta E = -9.0 \times 10^{19} \text{ J}$	0.4
4c	$M_{water} = 4\pi r_o^2 \times h \times \rho_{water} \text{ kg} = 2.6 \times 10^{17} \text{ kg}$.	0.2
4d	$\Delta E_{water} = -g M_{water} \times 0.5 \text{ m} \times 2 \text{ day}^{-1} \times 365 \text{ days} \times 0.1 = -9.3 \times 10^{19} \text{ J}$. Έτσι, εκτιμάται ότι οι δύο ενέργειες είναι συγκρίσιμες.	0.3